

Ազգային, հասարակական, քաղաքական, մշակութային օրաթերթ

93-ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻԻ 67 (24620), հատավածա՝ 20000 ռիալ
سال نودوسوم - شماره ٢٤٦٢٠ - ٦٧ - تكشماره ٢٠٠٠٠ - ريال - ٨ صفحه

ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ

■ 8 ԱՊՐԻԼԻ 2024

دوشنبه - ٢٠ فروردین ١٤٠٣

E-mail: info@alikonline.ir www.alikonline.ir روزنامه سیاسی، اجتماعی، فرهنگی

«Այստեղ Ե վճռուում եւ որոշուում հայոց կեանքը».

Բագրատ Սրբազանը Ոսկեպարում քարոզ Է կարդացել

Տէր Բագրատ արք. Գալստեանեանը 22 Տաւուշի մարզի Ոսկեպար գիւղի Սուրբ Աստուածածին եկեղեցում, երէկ ապրիլի 7-ին Աւետման պատարագից յետոյ քարոզ Է արել:

Սրբազանի խօսքով՝ Սուրբ Մարիամ Աստուածածին անունով օծած եւ հայրութեանը, որպէս ժառանգութիւն կտակած Ոսկեպարի եկեղեցին խորհրդանշիչ Է դարձել: Բագրատ Սրբազանն այն «դեռեւս» սահմանապահ տաճար Է անանել:

«Ձեր մտքերը թող չխանգարեն «դեռեւս» բառից, այդպէս ասելով նկատի ունեմ, որ Աստծոյ կամօք ժամանակի ընթացքում այս տաճարը կը դառնայ ոչ թէ սահմանապահ, այլ համայնքի կենտրոնը»,- քարոզի ընթացքում ասել է նա:

«Դա տեղի կունենայ մեր պատասխանատուութեամբ, գոհաբերութեամբ եւ յանձնառութեամբ: Կամ եւ ժամ եմ Տիրոջ ծառան, եւ թող այդ բոլորը պատահեն ինձ: Սա ճշմարտութեանը յանձնելու մեծագոյն սխրանք Է եւ քայլ: Աստուծամայրը երկնքի եւ երկրի սահմանը ջերմութեամբ Է պահում, մեզ ներառում իր մէջ, մեզ համար բարեխօսում երկնքում ու երկնքի շնորհները յետում մեզ վրայ՝ որպէս հովանաւոր մայրը մեր բոլորի»,- նշել է Սրբազան Հայրը:

Նա վստահեցրել է. «Ոսկեպարի եկեղեցին էլ, որը սահմանագծում է խօսում է այդ հովանաւորութեան, շնորհներ բաշխելու, պաշտպանութեան, նաեւ կեանքի վերածննդի խորհրդանշիչը լինելու մասին»:

«Այս փորձիկ տաճարը, ինչպէս Աստուծամայրն էր, այսօր իր թեւերը տարածել է ողջ Հայաստանի եւ հայ ժողովրդի վրայ: Հէնց այս տաճարը հնարաւորութիւն ունի դառնալու ողջ հայութեան հովանաւորը, խորհրդանշիչը, ինչպէս նաեւ պաշտպանն ու զօրութիւնը: Այդպիսով այն կարող է

Դուք լոյսով ու հոգով ներկայ եղէք, յաղթանակն էլ կունենաք: Մենք լոյսով ենք յաղթելու»:

Քարոզից բացի, Սրբազան Հայրը նաեւ շնորհատրել է հայ կանանց Աւետման տօնի առթիւ եւ շնշտել է, որ հէնց նրանք են ամենապատասխանատու եւ դժարին ժամանակներում ոգեշնչում հայ քաջորդիներին յաղթանակների: Նրա խօսքով՝ այսօր իրենք են սեփական ուսերի վրայ կրում համայն հայութեան բեռն ու կանայք են լինելու հայի կեանքի ազատագրման եւ փրկութեան միջոցը:

Yerkir.am

«Չկայ ամէլի մեծ զգացում, որ երբ կը հարւածես, քո բազուկիդ հետ կը հարւածեն տասնեակ հազարներ: Որ երբ դուն արիւն կու տաս երակներէդ, արդէն տասնեակ հազարներու արցունքը կը սրբես»

Սարգիս Չէլթեան (1930- 1985), ԴՅԴ Բիւրոյի երկար տարիների անդամ, Դաշնակցութեան մեծ տեսաբան եւ գաղափարախօս

Իսլ. յեղափոխութեան առաջնորդ.

«ԱՐԴԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՀՆԱՐԱԽՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ԴԱՍԱԿԱՐԳԱՅԻՆ ԱՆՋՐՊԵՏԻ ԺԽՏՈՒՄՆ Է»

«ԱԼԻՔ» - Իսլ. յեղափոխութեան առաջնորդ այաթ. Սէյէդ Ալի Նամենէին երէկ երեկոյեան հանդիպել է մօտ 3000 ուսանողների եւ բարձարագոյն կրթական հաստատութիւնների քաղաքական, գիտական եւ մշակութային կազմակերպութիւնների ներկայացուցիչների հետ:

Աւելի քան 2.5 ժամ տեւած հանդիպման ժամանակ, Բալամական յեղափոխութեան առաջնորդը երկրի եւ համակարգի հիմնական նպատակն անւանել է «ամէլի լաւ վաղայ օրը, քան այսօրը»: Նա ուսանողներին եւ ուսանողական կազմակերպութիւններին կոչ է արել նոր լուծումներ առաջարկել այս նպատակին հասնելու համար՝ շեշտելով. «Գիտնականներ կրթելը, գիտութիւն արտադրելը եւ այս երկու հիմնականատիւների հունաւորումը համալսարանների հիմնական խնդիրներն են»:

Ուսանողական միջավայրի բնոյթն անանելով, որպէս ուրախ, աշխոյժ, յուզիչ եւ պահանջկոտ, եւ անդադադադում հանդիպում ընթացքում ուսանողական կազմակերպութիւնների ներկայացուցիչներին կողմից բարձրացած հարցերին հետամուտ լինելու անհրաժեշտութեանը, այսթ. Նամենէին ասել է. «Իրաքանչիւր առաջարկ պէտք է լինի իրատեսական եւ հասուն՝ միաժամանակ ունենալով վերլուծական եւ ինտելեկտուալ խորութիւն, եւ օգնի լուծել առկայ խնդիրները»:

Բալամական յեղափոխութեան առաջ-

ցուցիչների կողմից բարձրացած հարցերին հետամուտ լինելու անհրաժեշտութեանը, այսթ. Նամենէին ասել է. «Իրաքանչիւր առաջարկ պէտք է լինի իրատեսական եւ հասուն՝ միաժամանակ ունենալով վերլուծական եւ ինտելեկտուալ խորութիւն, եւ օգնի լուծել առկայ խնդիրները»:

Բալամական յեղափոխութեան առաջ-

նորդն ի պատասխան արդարութեան վերաբերեալ իր այսօրայ եւ 1381 թականի տեսակետի տարբերութեան մասին ուսանողական կազմակերպութիւնների ներկայացուցիչներից մէկի ելոյթին, ընդգծել է. «Տարբերութիւնն այն է, որ արդարութեան հարցում իմ շեշտադրումն աւելացել է»:

(Շաբ. 8-րդ էջում)

«Հակազդեցութիւն՝ տաւուշեան, համահայաստանեան եւ համահայկական մակարդակներում».

Իշխան Սաղաթէեանը հրապարակել է առաջիկայ քայլերը

ՀՅԴ Հայաստանի Գերագոյն մարմնի ներկայացուցիչ, ՀՀ ԱԺ «Հայաստան» խմբակցութեան պատգամաւոր Իշխան Սաղաթէեանը Տաւուշի մարզ կատարած այցի շրջանակներում ներկայացրել է տաւուշեան ճգնաժամի յաղթահարման ուղղութեամբ իրականացուելիք ծրագրերն ու գործողութիւնները:

«Շաբաթ օրը «Հայաստան» խմբակցութեան գործընկերների հետ կրկին Տաւուշի մարզում էինք:

Այս ընթացքում մեր բոլոր հանդիպումները եւ շփումները յստակ ցոյց են տալիս, որ Տաւուշում իշխանութեան առաջարկած միակողմանի զիջումների օրակարգի դէմ ձեւաւորել է հանրային հակազդեցութիւն:

Տաւուշի մեր հայրենակիցներն ամբողջութեամբ գիտակցում են միա-

կողմանի զիջումների հետեւանքները, ինչը տեղական մակարդակում առաջացրել է բաւականին լուրջ հակազդեցութիւն:

Տեղում այս ուղղութեամբ մեծ ծաւալի աշխատանքներ են իրականացնում ընդդիմադիր քաղաքական ուժերը, հոգեւոր, հանրային-հասարակական գործիչները, որոնց ուղերձը մէկն է՝ կանգնել տա-

ւուշում արդար պահանջի կողքին:

Մակայն, ոչ պակաս կարեւոր խնդիր է հարցի լոկալիզացիայից խուսափելը: Անվտանգութեանը սպառնացող այն մարտահրաւերը, որի առջեւ այսօր կանգնած է Տաւուշում ապրող մեր հայրենակիցը, դա միայն իր խնդիրը չէ. սա համազգային նշանակութեան (Շաբ. 8-րդ էջում)

Թուրքիայի քաղաքականութիւնը եւ տարածաշրջանում մշակոյթի ու ազգային ամանդոյթների իւրացումը

«ԱԼԻՔ» - Մեջուկների արիւնտ ոտնահետքից գոյացած Օսմանական թուրքիզմ ժառանգորդները չունեցած բարոյական բացը լրացնելու համար, վերջապէս գլխի են ընկել, որ տարածաշրջանին ենթադրեալ հեգեմոնիան թելադրելու համար պէտք է ունենալ պատմական ու մշակութային անցեալ:

Աւերող կը լինէր յիշեցնելը, որ Օսմանական կայսրութիւն կոչւած տարածքներում հազարամեակների անցեալ ու պատմութիւն ունեցող բոլոր ժողովուրդներն (Շաբ. 8-րդ էջում)

ARAM®

c o f f e e

ԱՐԱՄ

سمرقند قهوه آرام

فروشگاه مرکزی:

قائم مقام فراہانی-شماره ۶۴

88303478 t. 88308730

www.aramcoffee.com

instagram:aram_coffee

Լիլիթ Գալստեան.

«Կործանարար արկածախնդրութիւն. 270 մլն. գնահատուող աշխարհաքաղաքական վեկտորի փոփոխութիւն»

ՀՅԴ Հայաստանի ԳՄ անդամ, ՀՀ ԱԺ «Հայաստան» խմբակցութեան անդամ Լիլիթ Գալստեանը «Ֆէյքուք»-եան իր էջում անդրադարձել է Նիկոլ Փաշինեանի ապրիլի 5-ի բրիստէլեան այցին.

«Ապրիլի 5-ի բրիստէլեան հանդիպումը Հայաստանի որոշ շրջանակներում սպասելիքներ էր ձեւաւորել:

Սպասումներն արդարացիորեն անվրտանգային երաշխիքներին էին վերաբերում, ինչը բնական է գոյաբանական սպառնալիք դիմագրաւող հայ հանրութեան համար, մանաւանդ որ, պատերազմով սպառնում է թէ՛ թշնամին, թէ՛ սեփական երկրի ղեկավարը:

Որքանով էին արդարացած կամ հիմնաւոր այս սպասումները:

Ընդամենը մի քանի շատ համեստ, անգամ խիստ մակերեսային փաստ, որոնց վրայ կարող էք ձեր սեփական դատողութիւնները կառուցել կամ եզրակացութեան յանգել:

- 44-օրեայ պատերազմի ողջ ընթացքում հաւաքական Արեւմուտքը լռել է: Ո՛չ ԵԱՀԿ ԽՎ-ն, ո՛չ ԵՆԽՎ-ն, ոչ էլ միջազգային այլ կառոյցներ, որին անդամակցում է Հայաստանը, հանդէս չեն եկել արդեօքանական ագրեսիան դատաւարտող որեւէ յայտարարութեամբ:

- Յայտարարութիւններ չեն հնչել, երբ բացայայտ էին եւ փաստած պատերազմական գործողութիւններում թուրքական աջակցութիւնն ու ներգրաւածութիւնը, օտարերկրեայ ահաբեկիչներ, վարձկաններ ներգրաւելու Թուրքիայի հետքը կամ Ուկրաինայից մատակարարած քիմիական/ֆոսֆորային/ գէնի կիրառութիւնը:

- Յիշենք, որ ԵԱՀԿ տանիքի տակ էր գործում Մինսկի խումբը, որի նախագահող երկրների՝ ԱՄՆ, Ֆրանսիա, Ռուսաստան, Նախագահների մակարդակով եղել են շուրջ հինգ յայտարարութիւններ, որոնք բացառում են ուժով/ ագրեսիայով/ կամ ուժի սպառնալիքով Արցախի հակամարտութեան հանգուցալուծումը, ամրագրելով ինքնորոշման իրաւունքի եւ տարածքային ամբողջականութեան սկզբունքները:

- Հակառակ հայկական կողմի բազմաթիւ պահանջ-դիմումներին, ԻԲՆԵՄԿՕ-ն մոնիտորինգային առաքելութիւն չի ուղարկել Արցախ՝ մշտադիտարկելու Արցախի մշակութային ժառանգութեան ոչնչացումը, ինչը եւս փաստում է թէ՛ Ալիեւի հրամանագրով /2022, օգոստոս/, թէ՛ Ադրբեջանի փաստացի գործողութիւններով: - ԻԲՆԵՄԿՕ-ի /միջազգային մամուլը շատ է անդրադարձել այս կառոյցի կոռուպցիոն սկանդալներին/

կամագործի ղեկավարութիւնը յայտարարել է, որ չի կարող առաքելութիւն իրականացնել, քանի որ Ադրբեջանը խոչընդոտում է իրենց առաքելութեանը:

- Այս ընթացքում էներգետիկ ճգնաժամում յայտնաւորւած Եւրոպան ադրբեջանական գազ է գնում՝ բաւարարելով էներգետիկ կարիքների մի զգալի հատուած՝ այժ փակելով վերջինս ռուսական ծագման վրայ:

- Ժողովրդավարական Արեւմուտքը խոյ է, նաեւ կոյր՝ չտեսնելով աւտորիտար Ադրբեջանի իրական պատկերը քաղաքականութեան, անագատ ընտրութիւններ, օլիգարխա-կլանային համակարգ... Ֆոն դեր Լայենի եւ միւսների համար Ադրբեջանի հետ յարաբերելու այլ առաջնահերթութիւններ կան, ուր եւրոպական յարմարաւետութիւնն ու շահը բարձր են Արցախում տեղի ունեցած եթիկ զոտմիջ, հայ ազգաբնակչութեան փաստացի ոչնչացումից կամ միջազգային իրաւունքի տոտալ բռնաբարումից:

- Արեւմտեան եւ ոչ մի երկիր եւ կառոյց չի քնարկել ռազմական, պատերազմական յանցագործ Ադրբեջանի նկատմամբ սանկցիաներ /պատժամիջոցներ/ կիրառելու, Ադրբեջանին իբրեւ պատերազմական յանցագործ պատասխանատւութեան ենթարկելու հնարաւորութիւնը, մինչդէռ Ռուսաստանի պարագայում վճռական են եւ անշրջելի:

-ԵՆԽՎ եւ ԵԱՀԿ ԽՎ՝ Լաչինի միջանցքը բացելու, մարդասիրական ուղղութեան մէկ-երկու բանաձեւեր, ինչպէս նաեւ ՄԻԵԴ-ի եւ ՄԱԿ-ի արդարադատութեան դատարանի՝ միջանկեալ վճիռները արհամարհել են Բաքի կողմից, մնալով անհետեւանք:

- Բաքուն շարունակելով անպատիժ մնալ, մի շարք անգամներ յայտարարել է, որ միջազգային իրաւունքն ու ինստիտուտները մեռած են եւ ինքը հարցերը լուծում է ուժի իրաւունքով:

- Լաչինի 9 ամիս ձգած ցեղասպանական բռնկադան արժանացել է ընդամենը մի քանի յայտարարութիւնների, որոնց չեն յաջորդել Բաքի նկատմամբ որեւէ պատժամիջոց, որեւէ կոնկրետ գործողութիւն:

- Ըստ էութեան, հաւաքական Արեւմուտքն իր լռութեամբ, անտարբերութեամբ կամ անգործութեամբ կիսում է Արցախի հայաթափման պատասխանատւութիւնն ու մեղքը:

- Հաւաքական Արեւմուտքի բարձրատիճան ղեկավարութեան, այդ թում ժողէֆ Բորելի կողմից հնչեցրած Հայաստանի տարածքային ամբողջութիւնը սատարելու անատամ կոչերը գրոշ չարժեն, քանի դեռ դրանց չեն յաջորդել առարկայական գործողութիւններ, իսկ ադրբեջանական զօրամիաւորումները շարունակում են ՀՀ տարածքների օկուպացիան:

- Ատորիտար Ադրբեջանի «ազատ» ընտրութիւնները շնորհաւորողների

առաջին շարքերում Շառլ Միշլէն է. այն Միշլէնը, որը Արցախի նշաձողն իջեցնելու գլխաւոր պատուիրատուներից մէկն է, նաեւ մի կառոյցի ղեկավար, որի մահուան կամ անգործութեան մասին չի դադարում բարձրաձայնել Ալիեւը:

- Ապրիլ 5-ի բրիստէլեան հանդիպմանը գուցահեռ կամ նախընթաց Բիլինքէն ու Ֆոն դեր Լայենը բարեկամական, Ալիեւի հանգստացնող զանգեր են փոխանակում, ուր խօսք չկայ ոչ Արցախի ռազմաքաղաքական ղեկավարութեան, ոչ գերիների, ոչ էլ Ադրբեջանի ռազմատենչ հոետորաբանութեան մասին:

ԱՅՍ ԸՆԹԱՅՔՈՒՄ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ՕՂԱԿԸ ՍԵՂՄԻՈՒՄ Է ԱՐԴԵՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՇՈՒՐՁ ԵՒ ՈՐԵՒԷ ԱՇԽԱՐՀԱՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԳԵՆՏՐՈՒՅ ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ ԱՆՎՏԱՌԱԳՅՐԵՆ ԵՐԱՇԽԻՔՆԵՐ ԶԻ ՍՏԱՆՈՒՄ /Սա առանձին վերլուծութեան խնդիր է, թէ ինչու եւ ինչպէս Հայաստանը յայտնուեց միջազգային մեկուսացման մեջ/:

- Ճիշտ այն պահին, երբ Ուկրաինական ճակատում ակնյայտ ձախողում է երբ, մեղմ ասած, Ուկրաինայի եւ Արեւմուտքի գործերը լաւ չեն, երբ Հարաւային Կովկասում խախտուել է ռազմական հաւասարակշռութիւնը, երբ աշխարհաքաղաքական նոր ճարտարապետութիւնը՝ հակամարտութիւնների ու բախումների նոր օջախներ հրահրելով տեղափոխել է մեր տարածաշրջանում, երբ Հայաստանի էկզիստենցիալ մարտահրաւերը սրի պէս կախած է օդում՝ ԵՄ-ն յայտարարում է Հայաստանին 270 միլիոն եւրոյի դրամաշնորհ տրամադրելու մասին:

- ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏՆՏԵՍՈՒԹԵԱՆ ԴԻՄԱԴՐՈՂԱԿԱՆ ՈՒԹԵԱՆ ԲԱՐՁՐԱՅՈՒՄՈՒՄ՝ այս է դրամաշնորհի նպատակը, եւ ՈՉ ՄԻ ԱՆՎՏԱՌԱԳԱՅԻՆ ԵՐԱՇԽԻՔ:

- Աւելի քան ակնյայտ է՝ Հայաստանը՝ ձախողած կառավարմամբ, կազմաքանդուած ինստիտուտներով եւ առհասարակ դիմադրողականութեան ամբողջական անկումով, կուրօրէն, առանց սառը հաշարկների, մտնում է 270 մլն. գնահատուող աշխարհաքաղաքական վեկտորի փոփոխութեան մի փուլ:

Սա ոչ թէ դիւերսիֆիկացիա է, այլ կործանարար արկածախնդրութիւն:

Ակնյայտ է, որ պարտուած, Հայաստանը միանձնեայ ղեկավարող անձը Հայաստանի պետականութեան անկումը կասեցնելու, հայ ժողովրդի ֆիզիկական անվտանգութիւնը երաշխաւորելու կարողութիւն, կամք, քաղաքական եւ բարոյական լեգիտիմութիւն չունի», - գրել է նա:

Արեւմտաթուրքական խրտիչակը եւ բրիստէլեան հանդիպման հեռակայ մասնակիցները. ի՞նչ արժէ Հայաստանը

«Մայր Հայաստան» շարժման առաջնորդ Անդրանիկ Թեւանեանը «Ֆէյքուք»-եան իր էջում գրել է.

«Բրիստէլում՝ ինչպէս Գրանադայում: Ապրիլի 5-ին Հայաստանի ձեւական մասնակցութեամբ բանակցում էին Արեւմուտքը, Թուրքիան ու Ադրբեջանը: Բանակցում էին Հայաստանի վրայ, Ռուսաստանի ու Իրանի դէմ (Արցախի հանդիպմանը, բայց նրանք շատ աւելի լրջօրէն էին ներգրաւած քննարկումների մեջ, քան Նիկոլ Փաշինեանը, ում վերապահւած էր Ռուսաստանի եւ Իրանի դէմ թափահարող արեւմտաթուրքական խրտիչակի դերակատարումը:

Ալիեւն ու Էրդողանը չէին մասնակցում ՀՀ-ԵՄ-ԱՄՆ ձեւաչափով հանդիպմանը, բայց նրանք շատ աւելի լրջօրէն էին ներգրաւած քննարկումների մեջ, քան Նիկոլ Փաշինեանը, ում վերապահւած էր Ռուսաստանի եւ Իրանի դէմ թափահարող արեւմտաթուրքական խրտիչակի դերակատարումը:

Ուրսուլա Ֆոն դեր Լայենն ու Էնթոնի Բլինքէնը բրիստէլեան հանդիպումից առաջ Ադրբեջանի հետ ճշտեցին ետակրով հանդիպման օրակարգն ու Հայաստանի ուկրաինացի ման գինը: Այդ գինը վճարելու է Հայաստանը, շահաւորն լինելու է Ադրբեջանը, ատամները սրելու է Իւրայէլը, օգուտն է Թուրքիան, աշխարհաքաղաքական հարցեր է

լուծելու Արեւմուտքը:

Դատելով ամէնից՝ Ալիեւի ախորժակն այնքան անսահմանափակ է, որ նա որեւէ քարտէզի չի համաձայնում ՀՀ-ի հետ սահմանագծման ու սահմանազատման համար: Դա նշանակում է, որ Ալիեւը ոչ թէ Տաւուշի, Սիւնիքի, Արարատի, Գեղարքունիքի, Վայոց Ձորի մարզերից է կտորներ պահանջում, այլ ամբողջ Հայաստանն է համարում ադրբեջանական: Բոլորն այս մասին գիտեն, բայց ձեւ են անում, որ չգիտեն եւ համատեղ ուղարկում են հայ ժողովրդին ղեկի «իներիշխան» կառավարան: Ամէն մէկն իր շահն է հետապնդում, ինչը բնական է եւ անմեղսունակութիւն է ուրիշներից նեղանալն այն բանի համար, որ մեր հաշիւն իրենց շահերն են հետապնդում:

Միակ մարդը, որից կրկին պէտք է ոչ թէ նեղանալ, այլ հաշիւ պահանջել ու վռնդել, Նիկոլ Փաշինեանն է, ով, յանուն իր անձնական շահի, աշխարհաքաղաքական բախումների գոհասեղանին է դրել Հայաստանը (դրանից առաջ Արցախն էր):

Յ.Գ.- Շատ քննարկեց ԵՄ-ի խոստացած 270 միլիոն եւրոյի թեման: Մինչդէռ քննարկման առարկան ոչ թէ Հայաստանի վաճառքի գինը պէտք է լինել, այլ այն, որ Հայաստանը չի վաճառում: Ցանկացած գնով»:

Չաւուշօղլու.

«Եթէ Արեւմուտքը Հայաստանին ինչ-որ բան տայ, Թուրքիան Ադրբեջանին եռապատիկը կը տայ»

Եթէ Արեւմուտքը Հայաստանին ֆինասատրի ընդդէմ Ադրբեջանի, մենք եռապատիկը կը տանք Բաքին. այս մասին յայտարարել է ՆԱՏՕ-ի խորհրդարանական վեհաժողովում թուրքական պատուիրակութեան ղեկավար, երկրի նախկին ԱԳ նախարար Մեւլուք Չաւուշօղլուն:

«Եթէ նրանց նպատակը Հայաստանին հզօրացնելն ու հակամարտութեան դրդելն է, ապա Ադրբեջանը նոյնպէս միայնակ չէ: Եւ նա երբեք մենակ չի մնայ, Թուրքիան միշտ նրա

հետ է: Եթէ Հայաստանին ինչ-որ բան տան, մենք եռապատիկ աւելի ենք տալու», - ասել է թուրք պաշտօնէան: Yerevan.today

Ի՞նչ են ակնկալում ԵՄ-ն ու ԱՄՆ-ը Հայաստանից. փոխպետքարտուղար Օ՛րայէնի ուշագրաւ բացայայտումները

Ամենաքննարկուող ռեզիոնալ իրադարձութիւնը շարունակում է մնալ Բրիտանիում նախօրէին տեղի ունեցած Փաշինեան-Բլինքէն-դեր Լայեն հանդիպումն ու դրա արդիւնքները։

Այս հանդիպման շուրջ բարոզական բաւականին ինտենսիւ աշխատանք տարան թէ՛ ռուսական եւ ռուսամէտ, թէ՛ արեւմտամէտ շրջանակները։ Սակայն յանուն արդարութեան պէտք է նշել, որ արեւմտամէտ քաղաքականութեան սահմանները փորձելով ներկայացնել անիրականն իրականութեան փոխարէն։

Արեւմուտք-Ռուսաստան գլոբալ պատերազմի ֆոնին ակտիւօրէն օգտագործող քաղաքական գործիքներն իրականում թող չեն տալիս հանրութեանն առանձնացնել գործընթացներից կարեւոր շեշտադրումները, ռեզիոններում գլոբալ գործընթացը, գլոբալ նպատակները հասկանալու նպատակով։

Նախօրէի հանդիպումից յետոյ կարճ յայտարարութիւններով հանդէս եկան Նիկոլ Փաշինեանը, ԱՄՆ պետքարտուղար Էնթոնի Բլինքէնը, Եւրոյանձնաժողովի նախագահ Ուրսուլա ֆոն դեր Լայենը եւ ԵՄ բարձր ներկայացուցիչ ժոզէֆ Բորլը։

Այս մակարդակում արտող դիւանագիտական ձեւակերպումները լայնիկ են, ոչ շատ մանրամասն ու հանրութեան լայն շերտերի համար անհասկանալի։ Սակայն նրանցից մի փոքր ւաւելի ցածր պաշտօն գրադեցող գործիչների խօսքը երբեմն աւելի խօսուն է եւ հետաքրքրիչ։ Եւ այս տեսանկիւնից հայաստանեան մամուլում անտեսեց ԱՄՆ Եւրոպայի եւ Եւրասիայի հարցերով ԱՄՆ փոխպետքարտուղար Ջէյմս Օ՛րայէնի կարճ ձեպագրոյցը, որի ընթացքում նրա մի շարք շեշտադրումներ ու ձեւակերպումներ չափազանց կարեւոր էին հասկանալու համար նախ այս եռակողմ հանդիպման եւ ՀՀ-ին տրուող աջակցութեան իրական նպատակը, հանդիպմանը նախորդած օրերի ընթացքում Ալիեւին ուղղուող զանգերի բովանդակութիւնը, որը եւս մի շարք շրջանակների կողմից մանիպուլացւեց, ինչպէս նաեւ ԱՄՆ փոխպետքարտուղարի խօսքը ցոյց տուց ռեզիոնալ այս գործընթացների գլոբալ նպատակը։

Հանդիպման եւ աջակցութեան նպատակը՝ խրախուսել ՀՀ-ին՝ վերջնական համաձայնութեան հասնել Ադրբեջանի հետ

Մի շարք կարեւոր շեշտադրումներ արեց Ջէյմս Օ՛րայէնը։ Նախօրէին՝ եռակողմ հանդիպումից ժամեր անց կազմակերպւած կարճ ձեպագրոյցում ամերիկացի դիւանագետն ասաց, որ եռակողմ հանդիպման բոլոր բանախօսները հանդիպումը սկսեցին՝ շեշտելով, որ վճռականօրէն աջակցում են Հայաստանի անկախութեանը, ինքնիշխանութեանը եւ տարածքային ամբողջականութեանը։

«Մենք նաեւ գիտենք, որ այս հանդիպումը տեղի է ունենում մի համատեքստում, որտեղ շարունակական ջանքեր են գործադրում Հայաստանի

եւ Ադրբեջանի միջեւ խաղաղ համաձայնագրի ձեռքբերման ուղղութեամբ։ **Այս հանդիպումը վերաբերում էր Հայաստանում բարեփոխումներին, բայց մենք, անշուշտ, խրախուսեցինք Հայաստանին շարունակել խաղաղութեան ճանապարհը եւ փորձել հասնել վերջնական համաձայնութեան Ադրբեջանի հետ։** Սա տարածաշրջանի համար երկարաժամկետ անվտանգութեան ապահովման եւ բարգաւաճման զարգացման լուսագոյն ուղին է, յատկապէս՝ **նոր առեւտրային ուղիները, որոնք կարող են անցնել Միջերկրական ծովից Կենտրոնական Ասիա։** Այսպիսով, մենք ողջունում ենք այդ բոլոր քայլերը»,- ասաց Օ՛րայէնը ըստ եռութեան եռակողմ հանդիպումը կապելով ՀՀ-Ադրբեջան գործընթացի, դրանում ՀՀ-ին Ադրբեջանին ընդառաջ քայլերի խրախուսելու հետ, ինչպէս նաեւ կարճ անդրադառնալով նաեւ, այսպէս կոչւած, միջանցքների թեմային։

ԱՄՆ փոխպետքարտուղարը՝ Միջին միջանցքի ու ՀՀ որոշման մասին

Ի պատասխան մէկ այլ հարցի՝ փոխպետքարտուղար Օ՛րայէնը ւաւելի մանրամասն խօսեց տրանսպորտային նախագծերից, օգտագործելով հէնց «միջանցք» տերմինաբանութիւնը, որի նկատմամբ բարձր գգայնութիւն ունի Հայաստանը, եւ դրանից տեղեակ են ՀՀ բոլոր գործընկերները։ Նա նշեց, որ տնտեսական դիւերսիֆիկացիայի, ձկնորսութեան եւ սահմանների վերաբերեալ իրենք լայնածաւալ գրոյցներ են ունեցել ուժեղ տրանսպորտային միջանցք կառուցելու կարելորութեան մասին տարածաշրջանի բոլոր երկրների հետ Թուրքիայից մինչեւ Կենտրոնական Ասիա։

«Երկու կոնկրետ բան, որոնք այսօր քննարկեցին. մէկը՝ դեկալվար Փառլերը յայտարարեց նման առեւտրային միջանցքի հնարաւորութիւնների ուսումնասիրութեան մասին։ Այն կարող է ապրանքներ բերել Կենտրոնական Ասիայից, ուստի այդ տարածաշրջանից հացահատիկ, կերօգիւս, տեքստիլ, այլ ապրանքներ կարող են գալ եւ տարանցւել մինչեւ Միջերկրական ծով, ինչպէս ասեց։ Դալ եւս մէկ հնարաւոր երթուղի, որը կը հասնի նաեւ Մեւ ծով։

Եւ այս տեսակի **Միջին միջանցքը, այս տարանցիկ միջանցքը հասանելի կը լինի տարածաշրջանի բոլոր բնակիչների համար, որպէսզի օգտւեն եւ ստեղծեն արդիւնաբերութիւններ, որոնք շահում են այս տեսակի ապրանքների տեղաշարժից։** Այսպիսով, մենք կը սկսենք ձեւաւորել տնտեսական տեսլականը, եւ այնուհետեւ իւրաքանչիւր պետութիւն, **բայց յատկապէս եւ Ներառեալ Հայաստանի դաշտում կը լինի՝ որոշումներ կայացնել այն մասին, թէ ինչպէս է նա ներդրումներ կատարելու նման միջանցքի շուրջ, եթէ այն կառուցուի»**, ասաց Օ՛րայէնը ըստ եռութեան խօսելով Միջին միջանցք պրոյեկտի մասին, որն իր հերթին ակտիւօրէն շրջանառում է Էլեւմ Ալիեւը։

Ամերիկացի դիւանագետը նաեւ ասաց, որ իրենք միայնակ չեն դա անում, եւրոպացիները՝ եւրոպական տարբեր կառոյցներ, նոյնպէս սկսել են

ուսումնասիրել այս նախագիծը։

Օ՛րայէնն ասաց, որ նման ներդրման հիմնարար մասը տարածաշրջանում խաղաղութիւն հաստատելն է։ **Նրա խօսքով՝ սա սերունդների նախագիծ է, որը կը փոխի Կենտրոնական Ասիայի երկրների տնտեսութիւնները, քանի որ նրանք կունենան տարանցիկ ելքեր մինչեւ Ադրբեջան, Հայաստան, Կրաստան եւ Թուրքիա, բացի Ռուսաստանի կամ Հինաստանի միջով տարբերակներից։**

«Այս տեսակի պարտաւորութիւնները պահանջում են կայունութիւն եւ խաղաղութիւն։ Այսպիսով, մենք յստակ յայտնել ենք մեր պատրաստակամութիւնը աջակցելու այս նախագիծի զարգացմանն ամէն կերպ, եթէ տարածաշրջանի երկրները կարողանան համաձայնել եւ նրանք գործադրեն իրենց ինքնիշխան կարողութիւնները, որ կը ցանկանային տեսնել այս միջանցքի կառուցումը։ Կարծում եմ, որ դա էական ծրագիր է, որը հսկայական ներուժ է պարունակում տարածաշրջանի բնակչութեան համար, եւ մենք շատ կաջակցենք»,- ասաց նա։

Նշենք, որ ի սկզբանէ Միջին միջանցքի երթուղին, որը Եւրոպան կը կապէր Միջին Ասիայի հետ, ենթադրուում էր Կրաստանով։

Հայաստանի եւ Արցախի դէմ Թուրքիայի եւ Ադրբեջանի 44-օրեայ ագրեսիայից յետոյ Անկարայի եւ Բաքի ակտիւօրէն բացւել է՝ տարածւելով Միւնիքի մարզի վրայ։ Հէնց այստեղով է թուրք-ադրբեջանական դաշինքը ցանկանում անցկացնել Միջին միջանցքի երթուղին, դրա հսկայական մասն անւանելով, այսպէս կոչւած, «Զանգեզուրի միջանցք»։

Ինչո՞ւ են պետքարտուղար Բլինքէնն ու ԵՅ նախագահ դեր Լայենը զանգահարել Ալիեւին

ԱՄՆ փոխպետքարտուղար Օ՛րայէնը ինչեզրեց, որ եւ բարտուղար Բլինքէնը, եւ նախագահ ֆոն դեր Լայենը վերջին երկու օրւայ ընթացքում գրուցել են Ալիեւի հետ։

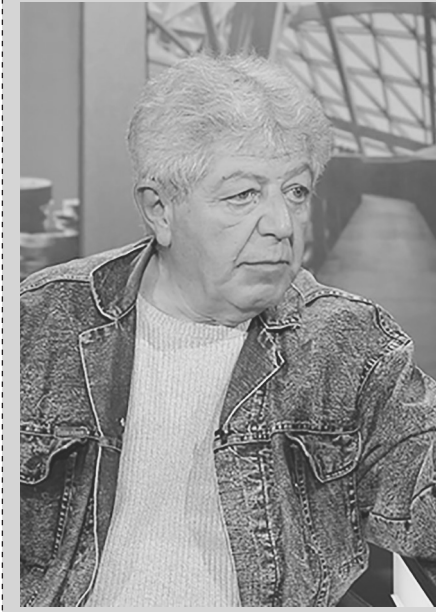
«Սոսակցութիւնները շատ լաւ ու կառուցողական էին, եւ մեր նշումն այն էր, որ մենք գտում ենք հենց այն օրակարգով, ինչ պիտի նկարագրել ենք։ Նախագահը դա հասկացաւ։ Նա տեսնւեալներ եւ նախապատուութիւններ ունի այն մասին, թէ ինչպէս կարող ենք դա անել, բայց նաեւ ասել է, որ իւրաքանչիւր երկրի յարաբերութիւնները Եւրոպայի եւ Միացեալ Նահանգների հետ իւրաքանչիւր երկրի խնդիրն է»,- ասաց ամերիկացի դիւանագետը, ըստ Էոյթեան հաստատելով տարածւած այն մեկնաբանութիւնները, որ արեւմտեան բարձրաստիճան պաշտօնեաները զանգահարել են Բաքու։ Ալիեւի մտահոգութիւնները փարատելու նպատակով։

Դիւանագիտական վերոնշեալ ձեւակերպումից կարելի է եեթադրել, որ թէ Բլինքէնը, թէ դեր Լայենը նկատի են ունեցել, որ, բացի տնտեսական աջակցութիւնից, **ՀՀ անվտանգութեան ու ռազմական ներուժին ուղղւած որեւէ աջակցութիւն չի լինելու, ուստի Ադրբեջանը կարող է «համզօտա լինել»։**

Ինչո՞ւ է ակնյայտ, որ արեւմտեան դեկալվարները հենց սա են նկատի ունեցել՝ նման ձեւակերպումներով Ալիեւի հետ գրուցելով, քանի որ Բաքւի հիմնական մտահոգութիւնն այս ձեւաչափի վերաբերեալ վերաբերում էր հենց դրա անվտանգային ու ռազմական բաղադրիչին։ Բաքուն օրերս տարածած հաղորդագրութիւնում մտահոգութիւն էր յայտնել ինչպէս այլ հարցերի, սակայն գլխաւորաբար հենց այս հարցի վերաբերեալ։

Օ՛րայէնը ոչինչ չասաց այն մասին, որ հետախուսագրոյցների ընթացքում քննարկւել է նաեւ ռեզիոնալ այն լարւած մթնոլորտը, որը գեներացնում է Բաքուն սպառնալիքներով, վերջնագրերով, միակողմանի պահանջներով, դրանով իսկ ոչ միայն այսօր, այլեւ տասնամեակներ շարունակ խռչնդդուտելով խաղաղութեան գործընթացին

Արեւմուտքը ռուսական արջին որջից հանում է, որ տեսնի՞ ռուսական սապօգը. կը տեսնի՞

Ապրիլի 5-ին Բրիտանիում կայացաւ Նիկոլ Փաշինեանի, Եւրոյանձնաժողովի նախագահ Ուրսուլա ֆոն դեր Լայենի եւ Ամերիկայի Միացեալ Նահանգների պետքարտուղար Էնթոնի Բլինքէնի եռակողմ հանդիպումը, որից առաջ կողմերը հանդէս եկան յայտարարութիւններով։ Եւրոյանձնաժողովի նախագահը յայտարարեց, որ Բրիտանիա պատրաստ է 270 միլիոն եւրոյի աջակցութիւն տրամադրել Հայաստանին տնտեսութեան զարգացման համար։

«Սա Հայաստան-ԵՄ զարգացման տեսլականն է՝ առաջիկայ չորս տարում 270 մլն. եւրօ դրամաշնորհների տեսքով։ Մենք աջակցելու ենք, որպէսզի Հայաստանը լինի աւելի դիմակայուն։ Մենք աջակցելու ենք փոքր բիզնէսին, փոքր եւ միջին ձեռնարկութիւններին, որպէսզի նրանց օգնենք զարգանալ, մտնել նոր շուկաներ։ Մենք ներդրումներ ենք կատարելու ենթակառուցւածքների նախագծերում», ասաց Ֆոն դեր Լայենը։

Իր հերթին ԱՄՆ պետքարտուղարը յայտնեց, որ Վաշինգտոնը յանձնառու է աջակցել Հայաստանին, որպէսզի Հայաստանն իր տեղը գրադեցնի՝ որպէս ուժեղ, անկախ ազգ իր հարեւանների հետ խաղաղութեան մէջ՝ կապւած տարածաշրջանի եւ աշխարհի հետ։ Միացեալ Նահանգները եւ Եւրոմիութիւնը երկուսն էլ ցանկանում են գործընկերներ լինել այս ջանքերում։

«Մենք մտադիր ենք աւելի քան

65 մլն. դոլարի օգնութիւն յատկացնել մեր բիւջէից, ինչը 50%-ով աւելի է երկու տարի առաջւայ ցուցանիշից։ Մենք յանձնառու ենք շարունակել աջակցել Հայաստանի ժողովրդավարական եւ տնտեսական դիմացկանութեան աւելացմանը», ասել է ԱՄՆ պաշտօնեան։

168 TV-ի «Ռեւիւ» հաղորդաշարի եթերում Կառավարման փորձագետ, «Հայոց երկիր» ռազմավարական ծրագրի ղեկավար Յարութիւն Մետրոբեանը, խօսելով Բրիտանիում կայացած հանդիպման մասին, կոչ արեց ինչե՛լ Փաշինեանը Հայաստանը դրել է աշխարհաքաղաքական գոհասեղանին, մենք գործ ունենք մեր պետութեան համար վտանգաւոր երեւոյթների հետ, հետեւապէս այս հանդիպումը պէտք է այդ համատեքստում դիտարկել, ինչի պարագայում էական չի դառնում, թէ քանի միլիոն եւրօ կը յատկացնեն Հայաստանին։

«Եթէ անգամ այդ գումարը լինէր տասն անգամ աւելի, միեւնոյն է, դա որեւէ բան չէր նշանակի։ Հայաստանը դրած է գոհասեղանին, որտեղ դրւել է 19-րդ դարի վերջում, երբ նոյն Եւրոպան աչք փակեց Արցոյ Համիդի ջարդերի վրայ։ Հիմա եւս դրւած է այդ գոհասեղանին մեր երկիրը։ Մեր աչքի առաջ, մեր մեղքով կորցրեցինք Արցախը եւ հիմա էլ կանգնած ենք մեզ մնացած այս մի կողմակը կորցնելու առաջ։ Մենք փակում ենք մեր գոյութիւնը այս տարածաշրջանում, եթէ խելք չհաւաքենք», ասաց Մետրոբեանը շեշտելով, որ 2018 թականից յետոյ Արեւմուտքի համար բացւել է բացառիկ շանս՝ Հայաստանը պոկելու Ռուսաստանից, հիմա անում են դա՝ նաեւ Բրիտանի հանդիպման միջոցով՝ մոռանալով սակայն պատմութիւնը։

«Պատմութիւնը ցոյց է տալիս, թէ նոյն Արեւմուտքի համար ինչ աւարտ է ունենում ռուսական արջին որջից հանելը։ Ինչ է՝ ուզում են, որ ռուսները հերթական անգամ Լիւբոն հասնեն։ Բեռլինը, Փարիզը, Վարշաւան ծանօթանան ռուսական սապօգին, ուզում են նորից տեսնել այդ սապօգը, կը տեսնեն։ Լաւ, եւ Հայաստանում այդ քառակուսի գլոխներին էլ ինչպէ՛ս բացատրեմ, որ միջուկային գերտէրութեանը յաղթել հնարաւոր չէ», ասաց Մետրոբեանը։

ջափակման գործընթացից խօսելիս։ Թէեւ 2020 թ. նոյեմբերի 9-ի եռակողմ յայտարարութեամբ նախատեսւում էր, որ ռուսական կողմը պէտք է վերահսկի երթուղին, քանի դեռ դրա կարիքը կայ։

Ներկայումս ստացւում է, որ Արեւմուտքն է միջանցք պահանջում Երեւանից, իսկ մինչ դա, ըստ նոյն արեւմտեան տեսլականի, ՀՀ-ն պէտք է Ադրբեջանի միակողմանի պահանջների տրամաբանութեան շրջանակում վերջնական համաձայնութեան զայ Ադրբեջանի հետ։ Իսկ մինչ այդ գործընթացներն Արեւմուտքը 270 մլն. եւրոյի դրամաշնորհային աջակցութիւն է խոստանում ՀՀ իշխանութիւններին, ջերմ խօսքեր նւիրում նրանց, որպէսզի վերջիններս մեծ ոգեւորութեամբ իրականացնեն այն, ինչ իրենցից ակնկալում է Արեւմուտքը։ Փոխպետքարտուղար Օ՛րայէնի մեկնաբանութիւնները մտահոգիչ են թում այն դիսկուրսի շրջանակում, որը նա ներկայացրեց, որում բացակայում էր գոտ ՀՀ շահն ու դիրքորոշումները։ Այնուհետեւային այս հարցերը եւս մեր տեսանկիւնից անախաղաղ պէտք է ՀՀ-ում լայն քննարկումների առարկայ դառնան։

ԽՈՒՆԵՐԱՄ շԱՐՔԵՐՈՎ ՄԱՍՆԱԿԵՆՆԵՐ Ապրիլեան ոգեկոչման ծրագրերին

Լուսանկար՝ արվեստից

Հաշված օրեր են մնում Հայոց Յեղասպանության 109-րդ տարելիցի եւ Սրբադասած Նահատակների մեծարման օրան:

Ինչպես արդեն նշել ենք ժամանակին Թեհրանի հայոց թեմի Թեմական խորհուրդը կեանքի է կոչել Կենտրոնական յանձնախումբ բաղկացած Թեհրանի հայկական միությունների ներկայացուցիչներից, որը ամիսներ առաջ մեկնարկել իր աշխատանքները:

Թուականիս ապրիլի 6-ին, երեկոյեան Թեհրանի ազգային առաջնորդարանի դահլիճում գումարեց յանձնախմբի հերթական նիստը եւ քննարկեցին մինչ այժմ իրականացած եւ իրականացող աշխատանքները:

Յանձնախմբի նախագահ Արա Գալստեանը ժողովին առընթեր համապարփակ գծերով անդրադարձաւ կատարած աշխատանքներին եւ ընդգծեց, որ այս տարի Ապրիլի 23-ի երեկոյեան միայն Ս. Սարգիս եկեղեցու շրջափակում է տեղի ունենալու յիշատակի միջոցառում եւ կատարելու է երիտասարդական ծրագիր, որի ընթացքում հայ պահանջատեր երիտասարդը իր բոլորքի եւ պահանջատիրութեան ձայնն է բարձրացնելու ի յուր աշխարհի, միջոցառումը մեկտեղած է լինելու գեղարվեստական ծրագրերով եւ:

Ինչպես յանձնախմբի նախագահը նշեց, Ապրիլի 24-ի առաւօտեան նախատեսված է եկեղեցական արարողություն, որից յետոյ Ս. Սարգիս եկեղեցու տարածքում գտնուող Հայոց Յեղասպանության գոհերի յիշատակը ոգեկոչող յուշարձանի մօտ տեղի է ունենալու ծաղիկների մատուցման եւ խնկարկման արարողությունը, որին յաջորդելու է ժողովրդական համահաւաք եւ արտայայտություններ:

Ապրիլի 24-ի երեկոյեան ըստ ընկալեալ սովորութեան «Արարատ» մարզաակնի «Մասունցի Դալիթ» սրահում տեղի է ունենալու ՀՈՒՄԿ-ի Թեհրանի Հայ Դատի յանձնախմբի նախաձեռնած քաղաքական-գեղարվեստական միջոցառումը:

Թեհրանի հայոց թեմի Թեմական խորհրդի Կողմից Կենսաբի ԿոչԼած Հայոց Յեղասպանութեան 109-րդ տարելից Նշող յանձնախմբի աշխատանքների մասին

հում տեղի է ունենալու ՀՈՒՄԿ-ի Թեհրանի Հայ Դատի յանձնախմբի նախաձեռնած քաղաքական-գեղարվեստական միջոցառումը:

Ինչպես միշտ այս տարի եւս Թ. Հ. Թ. Կրթական խորհրդի նախաձեռնութեամբ հայահոծ իւրաքանչիւր քաղաքամասի եկեղեցիներում մանկապարտեզի եւ տարրական օղակի աշակերտութեան համար յատուկ օրերի կտրուածքով նկատի է առնել ծաղիկների մատուցման եւ խնկարկման արարողություն, իսկ միջնակարգ օղակի աշակերտությունը մասնակցելու է «Արարատ» մարզականի «Մասունցի Դալիթ» սրահում իր մասնակցութեամբ կազմակերպող յիշատակի ու պահանջատիրական միջոցառումներ:

Ըստ Արա Գալստեանի, արդեն յստակեցւել է Հայոց Յեղասպանութեան 109-րդ տարելիցը ոգեկոչող լօգոն, իսկ պոստերների ու որմագրերի պատրաստման աշխատանքները եւս իրենց աւարտին են հասնում: Նա ընդգծեց, քանի որ այս տարի Ապրիլի 24-ը աշխատանքային է համարուում, ուստի մեր հայրենակիցների երթեւեկությունը դիւրացնելու նպատակով նախատեսվել է հանրակառքեր, որոնք Ապրիլի 24-ի առաւօտեան մեր հայրենակիցներին

հայկական երեք քաղաքամասերից փոխադրելու են Ս. Սարգիս եկեղեցի եւ արարողությունից յետոյ եւս վերադարձնելու են քաղաքամասեր, որպէսզի սիրելի հայրենակիցները երթեւեկութեան առումով դժարութեան չմատնեն:

Նշեց նաեւ որ արդեն Թեհրանի հայկական միությունները եւս կազմակերպել են իրենց միջոցառումները, եւ այդ առումով նամակներով իրազեկ են պահել Կենտրոնական յանձնախմբին:

Յատկանշական է, որ յանձնախմբի հանդիպմանը որին ներկայ էր Թ. Հ. Թ. Թեմական խորհրդի անդամ Հայրիկ Աղանեանը, ընդգծեց որ Թեմական խորհուրդը եւս չի խնայելու իր կարելին ծրագրերի իրականացման հարցով եւ գիտակից ժողովրդին եւ ի մասնաւորի երիտասարդութեանը քաջալերեց, որ ինչպէս միշտ իրենց խոստերում շարքերով մասնակցեն յիշատակի արարողություններին, որը ազգային պարտականութիւն է:

Յատկանշական է, որ առաջիկայում կազմակերպելիք ծրագրերի մասնաւորութեանը ինչքան շուտ մասնակցող ներկայացնելու է հարկութեանը:

Թղթակցութիւնը կազմեց ԿԱՐԻՆԵ ԴԱԹԵԱՆԸ

Մայրերի օրւայ առթիւ

«Ձաւակներ, ամէն ինչում հնազանդ եղէք ձեր ծնողներին...»
(Կողոսացիներին 3:20)

Ներկայ աշխարհի մէջ կան շատ զաւակներ, որոնք թերացել են մայրերի կատարած գործերը գնահատելու պարտականութեան մէջ, մոռանալով նրանց անձնագոհութիւնն ու նիւրումը: Բայց մենք հայերս մեծագոյն հաճոյքով ենք տօնում Մայրերի օրը, որ Ապրիլի 7-ն է եւ համընկնում է Աւետումն Ս. Աստուածածնի:

Մայրը՝ սիրոյ, գորգորանքի, անձնագոհութեան մարմնացումն է:

Սօր սերը՝ երբեք չի վերջանայ, չի փոխի, յոգնութիւն չի ճանաչի: Մի հայր կարող է երես դարձնել իր զաւակից, եղբայրներից եւ քորերից, եւ նոյնիսկ մի օր էլ թշնամի դառնայ:

Կարելի է պատահել, որ այրերը երես դարձնեն իրենց կանանցից, եւ սրանք էլ կարող են նոյն վերաբերմունքը ունենալ, բայց մօր սերը ամէն բանից աւելի տեսական է: Բաւական է յիշել թէ Մարիամ Աստուածածինը մինչեւ իսաչի ոտքը հետեւեց Յիսուսին, մինչ աշակերտները փախան:

Ընդհանրապէս ընդունած իրողութիւն է, թէ մարդ ամէն ինչ որ ունի պարտ է իր մօրը: Նրանից է ստանում իր առջողութիւնը, խելքը, տաղանդները, քաջասրտութիւնը եւ բարոյական նկարագիրը: Մեծ մարդիկ գրեթէ միշտ գնահատել են իրենց մայրերին: Նապոլէոնը յայտարարել է. «Իմ յաջողութիւններս եւ ամէն բարեմասնութիւններս պարտ եմ մօրս ազնիւ սկզբունքներին: Չեմ վարանել ասելու, թէ մի մանուկի ապագան կախած է իր մօրից»: Մեծն Ալեքսանդրի մայրը միշտ գորատը ազդեցութիւն ունէր նրա վրայ: Այս կինը մեծութեան եւ փառքի երազներ էր սնուցանում, որոնք լիովին դրսեւորեցին տղայի տարած նաճումների մէջ:

Աշխարհահռչակ գիտարար Թովմաս Էդիսոնը իր դպրոցի նախնական տարիներին ուշիւմ չէր թուում: Լսողութեան դժարութիւն ունենալու պատճառով՝ մայրը ստանձնեց իր տղայի դաստիարակութիւնը, ինչը պատճառ դարձաւ նրա բացառիկ եւ անգուցական հանճարի յայտնագործման եւ զարգացման:

Քաջն Վարդան Մամիկոնեանի մայրը, Սահականոյշը, որ Սահակ Պարթեւի դուստրն էր, իր իօր հաւատքի լույսը, գորութիւնն ու հոգեւոր ներշնչումները փոխանցեց Վարդանին եւ իր միւս որդիներին: Ահա թէ ինչո՞ւ նրանք իրենց նահատակութեամբ պաշտպանեցին հայ ժողովրդի քրիստոնէական հաւատքը: Իսկ «Քարոզիչների իշխան» կոչւած Սփրըճընը իր մօր դազաղի առջեւ կանգնած բացականեց. «Եթէ քեզ նման մայր չունենայի, եւ չէի կարող լինել այն մարդը, որ եմ այսօր»:

Կիրակնօրեայ դպրոցի ուսուցչուհիներից մէկը ջանում էր իր դասարանի աշակերտների մըտքում տպաւորել այն իրողութիւնը, թէ Աստուած բարի է, եւ մեզ բարութեան է առաջնորդում: Փոքրիկներից մէկը աւելացրեց. «Ճիշտ է, բայց մայրերը Աստուծոյ օգնականներն են»: Սփրըճընը իր մանկութեան շրջանից պատահած հետեւեալ մի դէպք է պատմում. «Մի օր տատիկիս այցելութեան գնացի ու սեղանի վրայ նկատեցի մի նեղ բերանով շիշ (սրակ) որու մէջ մի մեծ խնձոր կար: Մկսայ մտածել, թէ ինչպէս կարելի է այդ մեծ միրգը տեղաւորել...: Առեղծ-

ւածը շուտով լուծեց ինձ համար, երբ պարտեզի մէջ պտոյտ կատարելու ժամանակ տեսայ մի սրբակ, որ կախած էր մի խնձորենիի վրայ: Հետաքրքրութեամբ գննեցի, եւ տեսայ որ միրգը շատ փոքր եղած ժամանակ, իր ճիւղով մըտքըրած էր շիշի մէջ, եւ աճում ու մեծանում էր...»:

Նոյնպէս հաւատացեալ մայրեր՝ պէտք է Աւետարանի յաւիտենական ճշմարտութիւնները իրենց զաւակների մատղաշ հոգիների մէջ տեղաւորեն: Երբ նրանք այսպէս արմատանան Աստուծոյ սիրոյն եւ վախի մէջ, անկասկած ի վիճակի կը լինեն արժանաւայել կերպով մղելու կեանքի պայքարը, ու հասնելու երջանկութեան:

Հայ մայրեր, ձեր բարեպաշտ նախնիների պաշտելի Աստուծոյ օրէոր աւելի սիրելի դարձրէք ձեր զաւակներին: Նրանց ձեռքը տուէք գրքերի գիրքը Աստուածաշունչ մատենաը: Անդրուելի հաւատքով աղօթեցէք նրանց համար եւ իրենց հետ միասին: Այսպիսով, նրանք ապահով կը լինեն կեանքի դրժարութիւնների մէջ եւ դուք կանմահանաք նրանց հոգիների մէջ: Այս աշխարհի մէջ ապրել առանց Քրիստոսի նշանակում է տագնապել մեղքի մէջ, մատնել անձը կորուստի եւ վերածել կեանքը աւերակի:

Ծնողների հանդէպ անհնազանդութիւնը ընդհանրապէս աղէտաբեր կը լինի զաւակների համար: Հետեւեալ պատմութիւնը պերճախօս ապացոյցն է այս իրողութեան: Ոճրագործութեամբ ամբաստանած մի մարդ կախաղանի մահուան դատապարտուեց: Վճիռը գործադրելուց մի քանի օր առաջ յանցաւորը իր բանտի խուցի պատի վրայ գծագրեց մի կախաղան հինգ սանդխամատերով, որոնք իրեն այդ վիճակին էին առաջնորդել: Առաջինի վրայ գրեց՝ «Անհրնագանդութիւն ծնողաց հանդէպ», երկրորդի վրայ՝ «Կիրակին սուրբ չպահել», երրորդի վրայ՝ «Բախտախաղ եւ գինեմոլութիւն», չորրորդի վրայ՝ «Մարդասպանութիւն» իսկ հինգերորդի աստիճանը կախաղանի պատանդանն էր...

«Ձաւակներ, ամէն ինչում հնազանդ եղէք ձեր ծնողներին», որոնք ձեր անշահախնդր եւ մտերիւմ բարեկամներն են: Բմացէք, որ ծնողների հանդէպ ապերախտութիւնը բարոյական ոճիր է: Ուստի մայրերի օրւայ առթիւ ձեր բովանդակ էութեամբ խոնարեցէք մայրութեան սուրբ եւ պատական խորանի առջեւ եւ Աստուծոյ շնորհքով ու ողորմութեամբ ուխտեցէք անվերապահ եւ անպայման սէր, յարգանք եւ հնազանդութիւն հանդէպ ձեր մայրերին «...որովհետեւ աղբայէն է ուզում Տէրը»:

(Կողոսացիներին 3:20)

ՄԵՍՐՈՂ ԶԵՅՏ. ՈԱԹԵՈՍԵԱՆ

Յրանտ Մելիք-Շահնազարեան. «Ադրբեջանը փորձում է լրացուցիչ զիջումներ պարտադրել՝ տեսնելով, որ ՌԴ-ն դժգոհ է Հայաստանից, Արեւմուտքն էլ անվտանգութեան երաշխիքներ չի տալիս»

Ադրբեջանում հասկանում են, որ Հայաստանը դեմ է դուրս եկել տարածաշրջանի բոլոր երկրներին՝ յարաբերություններ հաստատելով Արեւմուտքի հետ, արտաքին քաղաքական կուրս փոխելով դեպի Արեւմուտք։ Հասկանալով, որ այս իրավիճակում Հայաստանը տարածաշրջանում միայնակ է մնացել փորձում է իրավիճակի սրման միջոցով լրացուցիչ զիջումներ պարտադրել հայկական պետությանը։

Այս մասին Tert.am-ի հետ զրոյցում ասել է քաղաքագետ Հրանտ Մելիք-Շահնազարեանը՝ անդրադառնալով ապրիլի 5-ի լոյս 6-ի գիշերը ՀՀ սահմանում ադրբեջանական կողմի սադրանքներին։

«Այստեղ ամեն ինչ չափազանց պարզ է. իրենք բանի օր շարունակ քննադատում էին ապրիլի 5-ին տեղի ունեցած Փաշինեան-Ֆոն դեր Լայեն-Բլինքեն հանդիպումը։ Հիմա էլ տեսնելով, որ այդ քննադատությունների ալիքը ուղղվել է նաև Հայաստանին Ռուսաստանի, Թուրքիայի նաև Իրանի կողմից, Ադրբեջանը յարմար պահ է գտել եւս մէկ անգամ ուժի միջոցով մեզ ինչ-որ բաներ պարտադրելու, ինչ-որ զիջումներ կորզելու», - կարծիք յայտնեց քաղաքագետը։

Դիտարկմանը հանդիպումից առաջ դեռեւս կային մեղադրանքներ, թէ հայկական կողմը կուտակումներ է անում, զինում է եւ այլն, դա ինչով էր պայմանավորւած, Մելիք-Շահնազարեանը նշեց, որ մեղադրանքներն էլ էին Բրիւսելյան հանդիպման ֆոնին։

«Այսինքն անընդհատ խօսք էր գնում այն մասին, որ երկիրը դեպի Արեւմուտք տանելը հակամարտություն է բերելու տարածաշրջան եւ Ադրբեջանը հիմա այդ գնահատականները փորձում է ի ցոյց դնել լարւածութեան մեղքը բարդելով էւ հայկական կողմի, էւ Արեւմուտքի վրայ, որոնք իբրեւ թէ այնպէս են զինում Հայաստանը, որ եթէ հիմա դէմը չառնի, ուրեմն ամբողջ տարածաշրջանում մեծ պատերազմ է սկսւելու», - ասաց նա։

Քաղաքագետն ընդգծեց, որ այստեղ հասկանալի է, որ հիմնական պայքարը Հայաստանի տարածքով թուրքական միջանցք ստեղծելու համար է։

«Ռուսաստանը ցանկանում է, որ դա լինի իր վերահսկողութեան տակ, թուրք-ադրբեջանական դաշինքը վերահսկողություն ընդհանրապէս չի ցանկանում տեսնել, Արեւմուտքն էլ իր վերահսկողութեան մեխանիզմներն է փոր-

ձում հաստատել։ Այս տեսակէտից, հիմա երբ մտերմանում են Հայաստանի իշխանությունների յարաբերություններն Արեւմուտքի հետ, կայ մտավախություն եւ Թուրքիայում, եւ Ադրբեջանում, եւ Ռուսաստանում, որ կարող է այդ միջանցք կոչւածը յայտնի արեւմտեան վերահսկողութեան տակ։ Հիմա դրա դէմ է պայքար գնում»։

Ինչ էր կարծում, արդեօք, Բրիւսելյան հանդիպմանն այդպիսի էական պայմանադրւածություն ձեռք բերել է, որ Ռուսաստանը, Ադրբեջանը կամ տարածաշրջանի այլ պետությունները ակնարկներ են անում, թէ Հայաստանը վեկտոր է փոխում, նա պատասխանեց.

«Սկսեք նրանից որ մամուլը հաղորդագրութեան մէջ տարածւածը կարող է լիարժէք չարտայայտել իրական պայմանադրւածությունների մասշտաբները, այսինքն ինչ-որ բան յայտարարում են բայց գործընթացը խորքային շատ աւելի մեծ հեռանկարներ ու հեռուն գնացող նպատակներ է իր մէջ պարունակում։

Վստահ եմ դրա մասին մենք կը տեսնենք առաջիկայ զարգացումներին եւ կը հասկանանք էլ ինչ են խօսել, որը չի յայտարարւել։ Բայց այն ինչ-որ կայ մամուլում, դա ամբողջը չէ եւ, բնականաբար, մեր հարեան երկրները գիտեն, որ դա չէ ամբողջը իրենք բոլորն աշխատում են, տեղեկացւած են եւ այս իմաստով, աւելի քան համոզւած եմ, որ մտահոգւելու տեղ իրականում ունեն իրենց շահերի տեսակէտից ելնելով»։

Քաղաքագետի խօսքով՝ միւս կողմից էլ հիմա պարզ ցոյց է տրուում մեր ժողովրդին, ընդորում նաև Արեւմուտքի կողմից, որ անվտանգային երաշխիքներ ամեն դեպքում մեզ չեն տրւելու։

«Այսինքն այն ինչ տարածեց մամուլում ուղերձ էր ժողովրդին, որ մենք այսքանն ենք պատրաստ անել մնացածն ինչ կը լինի արդէն տեղի խնդիրներն են։ Ուստի մենք հիմա գնում ենք դեպի Արեւմուտք առանց յստակ անվտանգութեան երաշխիքների, իսկ այն որ Ադրբեջանը տեսնում է, որ այդ անվտանգութեան երաշխիքները չկան Արեւմուտքի կողմից, նաև տեսնում է դժգոհություն Ռուսաստանի կողմից Հայաստանի հանդէպ, բնականաբար, առիթից փորձում է օգտւել՝ ինչ-որ նոր բաներ կորզելու, դիրքերն աւելի ամրապնդելու համար», - շեշտեց Մելիք-Շահնազարեանը։

Տիգրան Աբրահամեան. «Թուրքիայի դերը հայ- ադրբեջանական կոնֆլիկտում գնալով աճում է»

հայ-ադրբեջանական բանակցություններ։

Սակայն լրիւ հակառակն է. Թուրքիայի դերը հայ-ադրբեջանական կոնֆլիկտում գնալով աճում է՝ դա խրախուսում է նաև ԵՄ որոշ պաշտօնեաների կողմից, իսկ տարբեր երկրներից Ադրբեջան ռազմական մատակարարումների վրայ պարզապէս «աչք է փակւում»։

Հիմա այս ֆոնին տարատեսակ դրամաշրջանները, խոստումներն ու խրախուսանքները ոչինչ են, եթէ մի ձեռքով Արեւմուտքը հայաստանեան իշխանությունների թշնմ է կոչւում, սակայն անտեսում իր դաշնակից Թուրքիայի լարւածութեան հրահրումն ու Ադրբեջանի բացայայտ ագրեսիւ կեցւածքը», - գրել է նա։

Թէ ի՞նչ տեղի ունեցաւ ապրիլի 5-ին Բրիւսելում, կը հասկանանք քչերը, շա՛տ քչերը, կը խօսեն եզակիները, իսկ թէ ի՞նչ կը լինի յետոյ՝ կը գիտակցեն առաւել քչերը։ Էշխանական եւ պոռաբեմտեան քարոզիչները կը փառաբանեն, ռուսական եւ պրոռուսական քարոզիչները կանիծեն, իսկ իրականությունը Բրիւսելի ու Երեւանի համապատասխան շէնքերում լուր կը ծիլի... Բայց այդ ամէնի ճարտարապետները ենթադրում եմ ամէն ինչ լաւ գիտեն։ Այս մասին «Ֆէյքուք»-եան իր էջում գրել է քաղաքագետ Արա Պողոսեանը։

«Ուստի, եթէ չգիտեն այնուամենայնիւ, յոյս ունեն այնքան խելք կունենան (կասկածում եմ) որ հաւասարակշռեն տարածաշրջանում Հայակական քաղաքականությունը առնւագն Իրանի եւ Հնդկաստանի հետ ռազմավարական դաշնակցային պայմանագրեր ստորագրեն, կամ առնւագն նման

Արման Թաթոյեան.

«Ադրբեջանի իշխանութիւնը երբեք չի գնալու խաղաղութեան»

ՀՀ Մարդու իրաւունքների նախկին պաշտպան Արման Թաթոյեանը «Ֆէյքուք»-եան իր էջում անդրադարձել է նախօրէին ՀՀ սահմանին թշնամու ուժերի կրակոցներին։

«Այս գիշերւայ (ապրիլի 5-ի լոյս 6-ի գիշերը) ադրբեջանական կրակոցները Հայաստանի Տաւուշի մարզի գիւղերի (Մովսէս, Ներքին Կարմիրաղբիւր եւ այլն) ուղղութեամբ եւ անմիջական հարեւանութեամբ եւս մէկ անգամ ցոյց են տալիս, որ Ադրբեջանի իշխանությունը երբեք չի գնալու խաղաղութեան։

Ադրբեջանի իշխանությունը կառուցւած է հայերի նկատմամբ ռասիզմի ու ատելութեան վրայ դա նրանց համար գոյութեան երաշխիք է։ Այս պարբերական բնոյթ կրող յանցանք-

Արա Պողոսեան.

«Հիմա ժամանակը կաշխատի յօգուտ Ադրբեջանի. Աստուած չանի, որ ձեր Եւրոպական «երազանքները» ՀՀ-ին դարձնեն տարածաշրջանային մուտանտ»

գործընթաց սկսեն։

Ժամանակը աշխատելու է արդէն ի վնաս մեզ, եւ չտայ Աստուած, որ ձեր Եւրոպական «երազանքները» Հայաստանին դարձնեն տարածաշրջանային մուտանտ՝ բոլորից մեկուսացւած իզոլոյ։

Հիմա ժամանակը կաշխատի յօգուտ Ադրբեջանի, որովհետեւ ձեր ստեղծած իրավիճակը Ռուսաստանին կը ստիպի Իրանին եւս ներգրաւել Հարաւային Կովկասում հակաարեւմտեան կոալիցիա, որի դէպքում Հայաստանը կը կտրուի հարաւից յայտնւելով շրջափակւած Արցախի Հանրապետութեան վիճակում։

Իրանի շահերը միշտ չէ, որ կը համընկնեն մեր շահերի հետ՝ արեւմտեան կուրսի որդեգրման դէպքում եւ դա կը ստիպի Իրանին փոխել իր քաղաքականությունը Հարաւային Կովկասում...ի վնաս Հայաստանի...», - գրել է Պողոսեանը։

ները խաթարել են մեր գիւղերի ու քաղաքների անվտանգությունը, մարդիկ զրկւած են խաղաղ ու անվտանգ կեանքից, ընտանիքի եկամուտը վաստակելու հնարաւորությունից։

Ուստի, որեւէ պարագայում չի կարելի թոյլ տալ նրանց ներկայությունը մեր գիւղերի հարեւանութեամբ», - գրել է նա։

ՀՀ ԱԺ «Պատիւ ունեն» խմբակցութեան պատգամաւոր Տիգրան Աբրահամեանը «Ֆէյքուք»-եան իր էջում անդրադարձել է Թուրքիայի աճող ներկայութեանը հայ-ադրբեջանական կոնֆլիկտում։

«Հայաստանին անվտանգութեան երաշխիքներ խոստացող երկրներն ու կառոյցները նախ պէտք է կանգնեցնեն Ադրբեջանին մատակարարող սպառազինութեան գործընթացը, զսպեն Թուրքիայի մխրձումը

Յրանտ Բագրատեան.

«Արեւմուտքի տւածը կազմում է Ռուսաստանից եկածի 1 տոկոսը»

ՀՀ նախկին վարչապետ Հրանտ Բագրատեանը «Ֆէյքուք»-եան իր էջում անդրադարձել է Արեւմուտքի կողմից Հայաստանին խոստացւած նիւթական յատկացումներին։

«Մեծ ուրախութեամբ իմացայ, որ Բրիւսելում Փաշինեանը յաջողութիւն է ունեցել։ Միայն 2024-ին մենք ԵՄ-ից կը ստանանք 67.5 մլն. եւրօ (270-ը բաժանւած 4-ի), ԱՄՆ-ից եւս 65 մլն. դոլար եւ 7 մլն. դոլար արցախահայութեանը։ Այսինքն ընդամենը 140 մլն. դոլար։ Լաւ է, կարող էր սա էլ չլինէր։ Շնորհակալութիւն։ Բայց ռուսներին ինչի՞ էք կրպնում։ 2024-ին Ռուսաստանից դրամական ներհոսքը կը կազմի 14 մլրդ. դոլար (5 մլրդ.

դոլարի տրանսֆերտ, 8 մլրդ. դոլարի արտահանում եւ 1 մլրդ. դոլարի վառելիքի սուբսիդիա)։

Արեւմուտքի տւածը կազմում է Ռուսաստանից եկածի ... 1 տոկոսը», - գրել է նա։

ՊԱՐՍԿԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԹԱԹՈՒԼ ՕՐԱՆԵԱՆ

Մի քանի օր առաջ համակարգչիս էկրանները ստուգելիս, աչքս ընկաւ 28.8.2016 թւակիր, պարսկերէն լեզուով, անայտ անձի կողմից գրած մի գրութեան, «Պարսկական գրականութեան» մասին, որն որպէս հետաքրքիր եւ առարկելի տեսութիւն, յարմար նկատեցի թարգմանաբար ներկայացնել մեր գրասէր հանրութեանը:

Ֆրանսիայի «Սորբոն» համալսարանի մէկ դասախօսի (անունը գրքւած չէ) հանգստեան կոչւելու հանդիսութեանը ենթական ասել է.-

«Ես կեանքս նւիրել եմ Պարսկական գրականութեան եւ որպէսզի Ձեզ դասախօսներիդ եւ աշխարհի մտաւորականներին, բացատրեմ թէ ինչ է այս զարմանալի գրականութիւնը, ճար չունեմ թէ ոչ համեմատութիւններ կատարելով, ասեմ որ Պարսկական գրականութիւնը

կական գրականութիւնը հիմնւած է չորս հիմնական սիւների վրայ, ուրոնք են Ֆերդոսի, Մաադի, Հաֆէզ եւ Մոլանա:

Ֆերդոսին համագոր եւ նման է յոյն Հոմերին եւ առաւել նրանից, Մաադին մեզ փիլիսոփա Անատոլ Ֆրանսին է յիշեցնում, Բայց աւելի խելացի քան նա, Հաֆէզը նմանում է գերմանացի Գեթթէին, որ ինքը իրեն համարում է Հաֆէզի աշակերտ եւ ապրում է Հաֆէզի շնչով, Բայց աշխարհում չկարողացայ գտնել մէկին որ համեմատեմ Մոլանային, նա միակն է եւ միակ էլ կը մնայ, նա ոչ թէ միայն բանաստեղծ է, այլ աւելի շատ հասարակագէտ, կատարեալ հոգեբան, որ մանրակրկիտ կերպով ճանաչում է մարդ էակին եւ Աստծուն, նրա արժէքը իմացք եւ նրա

միջոցով ճանաչէք թէ՛ ձեզ, ու թէ՛ Աստծուն»: Իր խօսքի աւարտից յետոյ ներկայացնում է Մոլանայի բանաստեղծութիւններից մի քանի հատուածներ, ըստ հետեւեալի.- Անձրեւ որ եղար, մի հարցրու,

Գիտնականները մշակել են մարդկային նեյրոնների մոդել, որը ճանապարհ է բացում Ալցհեյմերի հիւանդութեան բուժման նոր մեթոդների համար

Weill Cornell Medicine-ի գիտնականները մշակել են մարդկային նեյրոնների նորարարական մոդել, որը հաստատւորէն ընդօրինակում է ուղեղում տաու սպիտակուցի ագրեգատների բազմացումը, մի գործընթաց, որը յանգեցնում է Ալցհեյմերի հիւանդութեան ճանաչողական անկման եւ ճակատային ժամանակաւոր դեմենցիայի:

Այս նոր մոդելը յայտնաբերել է նոր թերապեւտիկ թիրախներ, որոնք կարող են արգելափակել տաու սպիտակուցի տարածումը:

Cell ամսագրում հրապարակւած նախակլինիկական հետազոտութիւնը զգալի առաջընթաց է Ալցհեյմերի հիւանդութեան հետազոտութեան ոլորտում:

«Ներկայումս ոչ մի թերապիա չի կարող կանգնեցնել տաու ագրեգատների տարածումը Ալցհեյմերի հիւանդութեամբ հիւանդների ուղեղում», - ասում է հետազոտութեան աւագ հեղինակ դոկտոր Լի Գանը: «Մարդկային նեյրոններում տաու տարածման մեր մոդելը յաղթահարում է նախկին մոդելների սահմանափակումները եւ բացայայտում դեղերի զարգացման հնարաւոր թիրախները, որոնք նախկինում անկայտ էին»:

Մարդու պլիւրիպոտենտ ցողունային բջիջները կարող են վերափոխւել մարմնի ցանկացած բջիջի եւ կարող են դուրեւ դառնալ նեյրոններ՝ լաբորատորիայում ուղեղի հիւանդութիւնները մոդելաւորելու համար: Մակար, այս մոդելը կարող է նեյրոններում տաուի տարածման մոդելաւորումը գրե-

թէ անհնար էր, քանի որ տաուի տարածումը ծերացող ուղեղում տասնամեակներ է պահանջում:

Դոկտոր Գագնէի թիւմ օգտագործեց CRISPR տեխնոլոգիան՝ փոխելու մարդու ցողունային բջիջների գենոմը՝ ստիպելով նրանց արտադրել տաու ձեւեր՝ կապւած հիւանդ ծերացող ուղեղի հետ: «Այս մոդելը փոխեց խաղը. այն կրկնում է տաուի տարածումը նեյրոններում շարքայի ընթացքում, մի գործընթաց, որը սովորաբար տեսւում է տասնամեակներ մարդու ուղեղում», - ասաց դոկտոր Գանը:

Փորձելով կասեցնել տաուի տարածումը, դոկտոր Գագնէի թիւմ օգտագործեց CRISPRi էկրանը՝ հազարաւոր գենների ոչնչացման համար պարզելու դրանց դերը տաուի տա-

րածման գործում: Նրանք յայտնաբերել են 500 գէն, որոնք զգալի ազդեցութիւն ունեն տաու տարածութեան վրայ:

Ալցհեյմերի հիւանդութեան բուժման շատ մեթոդներ սկզբում խոստումնայից արդիւնքներ են ցույց տալիս մկների մոդելներում, սակայն ձախողում են կլինիկական փորձարկումներում, ասում է բժիշկ Գանը: Ձեռք բերելով մարդկային բջիջների նոր մոդել՝ նա լաւատես է ապագայի նկատմամբ: «Մարդկային նեյրոններում մեր յայտնագործութիւնները ճանապարհ են բացում նոր բուժման մեթոդների զարգացման համար, որոնք իսկապէս կարող են փոխել այս աւերիչ հիւանդութեամբ տառապող մարդկանց կեանքը», - ընդգծել է գիտնականը:

News.am

Homo sapiens-ն առաջին տուները հիմնել է Պարսկական լեռնաշխարհում

«ԱԼԻԶ» - Հնագիտական եւ գենետիկական ուեալները լոյս են սփռում Աֆրիկայից Homo sapiens-ի վաղ միգրացիաների վրայ: Գիտնականների միջազգային թիւր յայտարարել է նոր յայտնագործութեան մասին, որը պարզում է առաջին բնակիչների կեցութեան աշխարհագրական տեղը 70-45 հազար տարի առաջ: Այս մասին տեղեկացրել է Planet Today-ը:

Nature Communications պորտալի համաձայն՝ հետազոտողները փորձել են լուծել հանելուկը, թէ ինչպէս եւ ուր են շարժւել Homo sapiens-ի վաղ ներկայացուցիչները Աֆրիկայից դուրս գալուց յետոյ: Վերջին բացայայտումները վեր-

ջապէս պարզութիւն են մտցնում այս հարցում:

Օգտագործելով գենետիկ ուսումնասիրութիւնների, մնացորդների եւ պալէոբնակչական մոդելների ամբողջութիւնը՝ գիտնականները զարմանալի եզրակացութեան են յանգել. Պարսկական լեռնաշխարհը Homo sapiens-ի առաջին տունն է դարձել Աֆրիկայի սահմաններից դուրս:

«Մենք երկար ժամանակ գիտէինք, որ Homo sapiens-ը փորձել է հեռանալ Աֆրիկայից, բայց ուր եւ ինչպէս են նրանք նստակեցութիւն ձեռք բերել նոր մայրցամաքում, հանելուկ էր մնում», - ասել է հնագիտութեան պրոֆեսոր Ջոն Սմիթը:

Պարսկական լեռնաշխարհը նպաստաւոր կլիմա եւ ռեսուրսներ ունէր, ինչն էլ վաղ մարդկանց բնակութեան համար կատարեալ տեղ է հանդիսացել: Գենետիկ տեւալները հաստատում են, որ պոպուլեացիան այս տարածքում Աֆրիկայից դուրս եկածների հետ ընդհանուր նախնիներ ունի:

«Պարսկական լեռնաշխարհը ոչ միայն առաջին յաջող միգրացիայի տեղ է ծառայել, այլեւ, հաւանաբար, կարելոր դեր է խաղացել մեր տեսակի էւոլյուցիայի հարցում», - աւելացրել է գենետիկ Ջէյն Դոուն:

Այս յայտնագործութիւնը նոր դարաշրջան է բացում Homo sapiens-ի վաղ միգրացիաների ու-

այս տունը ունի է, Հարեմի, մզկիթի ու գինետան տանիքը, նոյնն է Անձրեւ որ դարձար մի հաշիւը ըմպանակները, Թասն ու գաւը, գաւաթն ու սկահակ, նոյնն է: Անձրեւ դու որ Աստուծոյ մօտից ես իջնում, Բացատրիր, խելացին ու իմաստունը, նոյնն է: Երբ Աստուծոյ շէմի հողին ընկնեն երկրպագեն, Ուղտն, առիւծն, յովազն ու թիթեռը, նոյնն է, Եթէ ըմբռնես, ինքդ կը տեսնես Աստծուն Եթէ ոչ, «Քեաբէ»-ն ու կոտտունը նոյնն է:

Որեւէ երկրի մշակոյթի ստեղծողը, նոյն երկրի ժողովուրդն է եւ գրականութիւնն էլ, որպէս մշակոյթի գեղարւեստական բաժնի, ձայնական (տօնիկական) խմբին պատկանող, որոնք առարկան, ներկայացնում

են ժամանակի մէջ, բնականաբար ստեղծւել է ժողովրդի կողմից եւ յղկւել ու զարգացել է գրականութեամբ զբաղող մեծերի կողմից: Պարսկական ծով գրականութեան անդաստանում կան բազում գրական տիտաններ, որոնց բոլորին էլ կարելի է Պարսկական գրականութեան հիմնասիւններ համարել, արդ չգիտեմ վերոնշեալ յարգելի դասախօսը, ինչ տրաբանութեամբ եւ ինչ փաստերի հիման վրայ է միայն, վերոնշեալ չորս արժանատր տիտաններին համարել Պարսկական գրականութեան հիմնասիւններ, մոռացութեան մատնելով միւս արժանւորներին: Զանազան ազգերի գրականութեան մէջ եղել են բարձրաբերձ դէմքեր, որոնք հպարտութիւն են պատճառել պատկան ազգին, բայց, որ ազգի գրականութիւնը հիմնւած լինի միայն չորս անձի վրայ, դա բացառւած է:

Նոր Զուղա
6.4.2024

Աշխարհի ամենահին քրիստոնեական գիրքը աճուրդի կը հանւի աւելի քան 2.8 միլիոն դոլարով

Գիրքը, որը ենթադրուում է, որ գրւել է Եզիպտոսի առաջին քրիստոնեական վանքերից մէկում մօտ 250-350 թականներին, աճուրդի կը հանւի յունիսին:

Crosby-Schoyen Codex-ը, որը համարւում է գոյութիւն ունեցող ամենահին տեքստերից մէկը, արժէ 2.8-3.8 միլիոն դոլար, ըստ Christie's աճուրդի տան:

«Սա հէնց այն անցումային շրջանն է, երբ պապիրուսի մագաղաթը սկսում է կողեքսի ձեւ ստանալ», - Reuters-ին ասել է Christie's-ի գրքերի եւ ձեռագրերի աւագ մասնագէտ Եւգենիօ Դոնադոնին: «Եւ այն, ինչ մենք ունենք այս գրքում, Աստուածաշնչի երկու գրքերի ամենավաղ տեքստերն են»:

News.am

սումնասիրման մէջ եւ կասկածի տակ է դնում նախկին վարկածները նրանց երթողիների եւ տեղափոխման պատճառների մասին:

Հետագայ հետազոտութիւնները պէտք է ընդլայնեն մեր իմացութիւնը մարդկային պատմութեան այս կարեւոր փուլի մասին:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍ

ԱՆՆԱ ՂԱՐԱԽԱՆԵԱՆԻ
(ՂԱԶԱՐԵԱՆ)

Խոր վշտով համակված յայտնում ենք, որ մեր շատ սիրելի եւ թանկագին

ցաւալի մահուան քառասնօրեակի առթիւ ուրբաթ, ապրիլի 12-ին, Ս. Սարգիս եկեղեցում, ս. պարարագից յետոյ կը կատարուի՝

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍ

Ցաւակցութիւնները՝ եկեղեցում:

ՍԳԱԿԻՐՆԵՐ՝

Ռուբէն եւ Լիդուշ Ղարախանեաններ՝ որդին եւ հարսը՝ ընդանեօք:

Ժորժիկ եւ Ժուլիէր Ղարախանեաններ՝ որդին եւ հարսը՝ ընդանեօք:

Էլիանոր Առաքելեան՝ քրոջ դուստրը: Ազատ Նազարեան՝ ընդանեօք:

Գէորգ Կարապետեան՝ ընդանեօք:

Նիկոլ Բաղդասարեան՝ ընդանեօք:

Ջեմմա Ղարախանեան՝ ընդանեօք:

Վերժիկ եւ Վարուժ Անտիսեաններ՝ սանիկները՝ ընդանեօք:

Մարինա Մկրտչեան ընդանեօք:

Ղարախանեան, Ղազարեան, Արդալեան, Տէր-Մինասեան, Օհանեան, Բաղդասարեան եւ Ալլահվերդեան ընդանիքներ՝ խնամները եւ հարազատները:

ՆԻՐԱՏԻՈՒԹԻՒՆ

Էլիանոր Առաքելեանը՝ իր շատ սիրելի մօրաքրոջ յիշատակին կատարում է հետեւեալ նւիրատւութիւնները.

1- Ս. Գէորգ եկեղեցու շրջափակում ապրող փարեցներին՝ 100.000.000 ռ.

2-«Սօսէ Մայրիկ» փարեցների հանգրստեան փան՝ 150.000.000 ռ.

Ղարախանեան ընդանիքը իրենց շատ սիրելի մօր յիշատակին կատարում է հետեւեալ նւիրատւութիւնները.

1- Ս. Գէորգ եկեղեցու շրջափակում ապրող փարեցներին՝ 100.000.000 ռ.

2-«Սօսէ Մայրիկ» փարեցների հանգրստեան փան՝ 100.000.000 ռ.

3- «Նինա Մովսիսեան» բարեգործական հիմնադրամին՝ 50.000.000 ռ.

4-«Ալիք» օրաթերթին՝ 20.000.000 ռ.

Գումարն ստանալ «Ալիք»-ից:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍ

ԳՈՅԱՐ ՏԵՐ-ՊԵՏՐՈՍԵԱՆԻ
(ԳՈԼԱԶԻԶԵԱՆ)

Խոր վշտով համակված յայտնում ենք, որ մեր շատ սիրելի եւ թանկագին

ցաւալի մահուան քառասնօրեակի առթիւ ուրբաթ, ապրիլի 12-ին, Ս. Սարգիս եկեղեցում, ս. պարարագից յետոյ կը կատարուի՝

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍ

Ցաւակցութիւնները՝ եկեղեցում:

ՍԳԱԿԻՐՆԵՐ՝

Մոֆիկ, Զառին, Փաթրիկ եւ Նաթալի Նեժդեաններ՝ դուստրը, փեսան եւ թոռները:

Յովիկ, Սկառլետ, Փրենի եւ Արմէն Գուլագիզեաններ՝ որդին, հարսը եւ թոռները:

Նորիկ եւ Ծովիկ Տէր-Պետրոսեաններ՝ եղբայրը եւ իր կինը՝ ընդանեօք:

Ազնիս Տէր-Պետրոսեան՝ քոյրը՝ ընդանեօք:

Բարաջանեան, Յովսէփեան եւ Ազիզեան ընդանիքներ՝ քրոջ եւ մօրաքրոջ ընդանիքները՝ զաւակներով:

Նորա Շահվերդեան՝ խնամին:

Արրահամեան, Թաթարօ, Զեյիշեան, Իսխանա, Յարութունեան եւ Աւագեան ընդանիքներ՝ հարազատները:

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Օժանդակելու համար օրաթերթին՝ կարող էք ձեր հին թղթերը յանձնել

«Ալիք» օրաթերթին՝ առաւօտեան ժամը 8-ից մինչեւ ժամը 20:00-ը

(Մեծ քանակութեան պարագայում՝ նախապէս համադրելու խնդրանքը)՝ հետեւեալ հասցեով.

Հիւսիսային Սոհրեարդի պող., Սոհրեի փողոց, համար 16

Հեռ.՝ 88761154

«ԱԼԻՔ» ՕՐԱԹԵՐԹ

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍ

ՎԻԳԷՆ ԲԵՅՐՈՒԶԻ

Խոր վշտով համակված յայտնում ենք, որ մեր շատ սիրելի եւ թանկագին

ցաւալի մահուան քառասնօրեակի առթիւ ուրբաթ, ապրիլի 12-ին, Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցում, ս. պարարագից յետոյ կը կատարուի՝

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍ

Ցաւակցութիւնները՝ եկեղեցում:

ՍԳԱԿԻՐՆԵՐ՝

Ժերմէն Նաթումեան՝ այրին:

Աւօ եւ Սեդա Բեհրուզիներ՝ եղբայրը եւ իր կինը՝ ընդանեօք:

Անահիտ եւ Արմենակ Շահբազեաններ՝ քոյրը եւ իր ամուսինը՝ ընդանեօք:

Կարինէ եւ Յովիկ Արեղեաններ՝ քոյրը եւ իր ամուսինը՝ ընդանեօք:

آگهی استخدام

نمایندگی خودرو های (هیوندای و کیا) واقع در تهران (منطقه ونک)

سمت	شرایط احراز شغل
کارشناس فنی مکانیک	فوق دیپلم مکانیک و بالاتر با سابقه کار
مکانیک خودرو	با سابقه کار (آشنایی با گیربکس اتوماتیک)
جلوبندی کار	با سابقه کار
برقکار خودرو و کولر	با سابقه کار
گیربکس کار اتوماتیک	با سابقه کار
پذیرشگر خودرو	با سابقه کار
راننده	متاهل - با سابقه کار
آبدارچی	متاهل - آقا

• آدرس ایمیل: Hyundai.iso243@gmail.com

• تلفن ثابت: ۰۲۱-۸۸۶۰۸۷۲۷-۸

• تلفن واتساپ: ۰۹۳۵۲۲۷۹۲۹۶

ԱԼԻՔ ՕՐԱԹԵՐԹ

Արտօնատեր՝ ԱԼԲԵՐՏ ԱԶԵՍԵԱՆ
Հեռախոս՝ (0098-21) 88768567 - 88761154
Հեռապատճեն՝ 88760994
Փոստարկղ՝ 11365-953 Թեհրան - Իրան

روزنامه سیاسی، اجتماعی، ادبی و هنری
آلیک
صاحب امتیاز: موسسه جمعیت ادبی آلیک
مدیر مسئول: آلبرت عجمیان
خیابان شهر وردی شمالی، خیابان شهید محبی، پلاک ۱۶
کدپستی: ۱۵۵۸۳۳۹۱۱
تهران صندوق پستی: ۱۱۳۶۵-۹۵۳
تلفن: ۸۸۷۶۸۵۶۷ - ۸۸۷۶۱۱۵۴
چاپخانه آلیک

ALIK ARMENIAN DAILY

Addr.: 16, Shahid Mohebi Ave., North Sohravardi Ave.,
Tehran 15588339 11, Iran P. O. Box: 11365-953
Tel.: (0098-21) 88768567 - 8876 1154
Fax: 88760994

E-mail : info@alikonline.ir
www.alikonline.ir

ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿԻ
ԼԻԱՑՔԻ ԵՒ ԱՄԱՆ ԼԻԱՑՈՂ
ՄԵԶԵՆԱԿԵՐԻ ՆՈՐՈԳՈՒՄ՝
ԲՆԱԿԱՐԱՆՈՒՄ
Նեռ. 26320084 եւ 09124187835,
Վահիկ Իսկանդարեան

سرمایه گذار
جهت تولید
ماشین های لباسشویی صنعتی
ماشین سازی آوانسیان
خانم تهمورس ۰۹۳۹۲۹۴۰۴۰۷

آگهی استخدام

نمایندگی خودرو های (هیوندای و کیا) واقع در تهران (منطقه ونک)

سمت	شرایط احراز شغل
مهندس مکانیک خودرو	لیسانس و فوق لیسانس
مهندس برق خودرو	لیسانس و فوق لیسانس
مهندس صنایع	لیسانس و فوق لیسانس
حسابدار	لیسانس حسابداری - آشنا به قوانین حسابداری
کارمند حسابداری	دیپلم حسابداری و بالاتر با سابقه کار
فروش قطعات یدکی در نمایندگی	دیپلم و بالاتر
صندوقدار	دیپلم و بالاتر

• آدرس ایمیل: Hyundai.iso243@gmail.com

• تلفن ثابت: ۰۲۱-۸۸۶۰۸۷۲۷-۸

• تلفن واتساپ: ۰۹۳۵۲۲۷۹۲۹۶

ՀՆՈՐՀԱԴՈՐԱՆՔ

Այսու մեծ ուրախութեամբ մեր շնորհաւորանքն ենք յայտնում
Բերիոյ հայոց թեմի բարեխնամ առաջնորդ՝
Գերշ. Տ. Մակար Ս. Արքեպիսկոպոս Ազգարեանին
Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. Արամ Ա Կաթողիկոսի կողմից,
ԱՐՔՈՒԹԵԱՆ
տիպողոսի շնորհման առիթով:

ԻՐԱՆԻ ԻՍԼ. ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆՈՒՄ ՉՈՅԳ ՊՍԳԱՍՄԱԿՈՐՆԵՐ
ՌՈՔԵՐՏ ԲԵԳԼԱՐԵԱՆ ԵՒ ԱՐԱ ՀԱՆՎԵՐԴԵԱՆ

نمایندگی رسمی
هواپیمایی قشم ایر
QeshmAir
سفر دوستان قرن
SAFAR DOUSTAN GHARN
TOUR & TRAVEL AGENCY

شرکت خدمات مسافرتی و جهانگردی سفر دوستان قرن
ԹԻՑՔՆԵՐ Է ԻՐԱԿԱՆԱԳՆՈՒՄ
ԵՐԿՈՒՀԱՐԹԻ ԵՒ ԻՆՈՉՀԱՐԹԻ ՕՐԵՐԸ, ԻՍԿ
սկսած ապրիլի 16-ից շաբաթ եւ երեքշաբթի օրերը
յաւելեալ թռիչքներ են կատարուելու
«Ասեման» աւիաընկերութեան միջոցով

ԹԵՀՐԱՆ - ԵՐԵՒԱՆ - ԹԵՀՐԱՆ

تهران، خیابان شهید بهشتی، بین بزرگراه مدرس و قائم مقام، پلاک ۲۷۱، طبقه همکف

WWW.SAFARDOUSTAN.COM

۸۸۵۱۴۰۵۰

